

§ 511

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Otto Meren ym. talousarvioaloitteesta Helsingin eroami- seksi Uudenmaan virkistysalueyhdistyksestä

HEL 2020-003268 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Helsingin jäsenyyden Uudenmaan virkistysalueyhdistyksessä tulee jatkua. Kaupungin tiivistyessä, asukasluvun kasvaessa ja viheralueiden kokonaispinta-alan vähenyessä täydennysrakentamisen myötä seudullisten viheralueiden merkitys kasvaa. Luonnossa liikkuminen ja harrastaminen on merkittävä osa hyvinvointia ja terveyttä edistävää ulkoilua, ja kaupunki on strategiasaan sitoutunut kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen toiminnan tarkoitus

Uudenmaan virkistysalueyhdistys on Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan kuntien yhteistyöelin, jonka tarkoituksena on turvata ja kehittää jäsenkuntiansa asukkaiden virkistysmahdollisuuksia, säilyttää ja vaalia luontoa ja maiseman omaleimaisuutta sekä ottaa huomioon paikallisen väestön viihtyvyys ja peruselinkeinojen harjoittaminen niin, että toiminta on sopusoinnussa ympäröivän luonnon kanssa.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys voi hankkia ja hoitaa jäsenkuntien asukkaiden tarpeita palvelevia virkistysalueita ostamalla tai vuokraamalla näitä alueita ja hankkimalla niihin käyttöoikeuksia sekä huolehtimalla niiden käytön edellyttämästä hoidosta ja rakentamisesta. Alueet voivat myös sijaita yhdistyksen varsinaisen toiminta-alueen ulkopuolella. Kuntajäseniksi voivat liittyä Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakuntien kunnat.

Uudenmaan kunnista 19 kuntaa, mukaan lukien pääkaupunkiseudun kunnat, ovat yhdistyksen jäseniä. Yhdistys tekee muun muassa seudullista yhteistyötä Helsingin seudun viherkehän kehittämiseksi. Uudenmaan virkistysalueyhdistyksellä on ollut keskeinen rooli vuonna 2019 käynnistyneessä ja Metsähallituksen Luontopalvelujen koordinoimassa Urban Outdoors hankkeessa ja sen jatkotyön koordinoimisessa. Hankkeessa oli mukana Uudenmaanliitto, Suomen Latu ry, Jotuca Oy (retkipaikka.fi), luontomatkaileuyrittäjiä ja useita Uudenmaan alueen kuntia,

mukaan lukien Helsinki. Hankkeen tavoitteena on kehittää ja parantaa Helsingin seudun asukkaiden virkistys-, liikunta- ja hyvinvointipalveluja ja lisäksi edistää seudun luontomatkailua ja tunnettavuutta. Tiiviin yhteistyön avulla helsinkiläisten mahdollisuudet saada monipuolista tietoa seudullisista retkeily- ja luontokohteista ovat parantuneet.

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen ylläpitämät kohteet

Yhdistyksen hankkimia ja ylläpitämiä virkistyskohteita on lähes 40 eri puolella Uuttamaata. Alueet ovat suosittuja ja käytettyjä ulkoilualueita. Yhdistys tiedottaa kattavasti alueistaan ja tarjoamistaan virkistyspalveluista nettisivuillaan. Yhdistys tekee viestinnässään tiivistä yhteistyötä muun muassa Metsähallituksen kanssa, mikä näkyy sivuston monipuolisessa tarjonnassa.

Helsingin alueella yhdistys ylläpitää Helsingin itäisessä saaristossa sijaitsevien Pikku Leikosaaren ja Kalliosaaren ulkoilu- ja virkistyspalveluita. Palvelutarjontaan kuuluvat hyvin hoidetut keittokatokset, käymälät, laiturit, levähdyspaikat ja sauna. Kaikille helsinkiläisille avoimet yhdistyksen virkistysmaat tasaavat käyttöpainetta kaupungin omistamien ja ylläpitämien muiden saariston retkeilysaarten osalta. Viidessä suosituimmassa kohteessa, mukaan lukien Metsähallituksen pääkaupunkiseudun kansallispuistot, on yli 260 000 kävijää vuodessa. Uudenmaan rannikkoalueella ja saaristossa tärkeänä kohderyhmänä ovat veneilijät.

Helsingin rajojen sisäpuolella olevat viheralueet eivät korvaa seudullisia laajoja ulkoilualueita, jotka erityisesti tänä keväänä ja kesänä viheralueiden käyttöpaineen lisääntyttyä ovat tarjonneet merkittävän lisän helsinkiläisten käytössä olevien, virkistystä varten suunniteltujen ja ylläpidettyjen luontoalueiden kapasiteettiin.

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen talous

Yhdistyksen toiminta katetaan jäsenmaksuilla, jotka määräytyvät asukasluvun mukaan. Jäsenkunnat maksavat yhdistykselle 0,64 euroa asukasta kohden vuosittain. Maksu muodostuu 0,44 euron jäsenmaksusta ja 0,2 euron investointimaksusta. Helsingin jäsenmaksun osuus yhdistyksen noin miljoonan euron kokonaisbudjetista on vuonna 2020 yhteensä 414 747 euroa. Jäsenmaksu on pysynyt samana viimeiset kahdeksan vuotta huolimatta palveluiden kehittymisestä.

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen merkitys Helsingille

Helsinki on yhdistyksen perustajajäsen ja ollut jäsenenä yli 30 vuotta. Yhdistyksen alueet ja palvelut täydentävät kuntien itse tuottamaa tarjontaa kustannustehokkaasti ja monipuolisesti. Helsingin kaupungin

asukkaat muodostavat huomattavan osan Uudenmaan luontoretkeilykohteiden ja niiden palveluiden käyttäjästä.

Yhdistykseen kuulumisen tuo Helsingille merkittäviä mahdollisuuksia yhteistyöhön seudullisen viherverkoston kehittämisessä ja imagohyötyä.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut toteaa omassa lausunnossaan, että Helsingin tulee jatkossakin olla Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen jäsen. Kaupunkiympäristön toimialan näkemys on yhteneväinen. Lausunto on valmistelu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Maria Jaakkola, yksikön päällikkö: 310 37244
maria.jaakkola(a)hel.fi
Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Tuomas Lahti, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 20520
tuomas.lahti(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Helsingin kaupungin erottava Uudenmaan virkistysalueyhdistyksestä, Meri Otto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talousarvioaloite

Valtuutettu Otto Meri ja 2 muuta valtuutettua ovat tehneet 11.3.2020 talousarvioaloitteen:

"Helsingin kaupungin erottava Uudenmaan virkistysalueyhdistyksestä

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen tarkoituksena on turvata ja kehittää uusmaalaisten mahdollisuuksia luonnossa virkistäytymiseen, ulkoiluun ja luontoliikuntaan. Tavoite on hyvä, että se toteutuu huonosti ja Helsinki maksaa vuodessa jäsenmaksu 0,5 miljoonaa euroa joka vuosi.

Helsingillä ja muilla kunnilla on omat toimivat virkistysalueet ulkoiluun ja luontoliikuntaan. Uudenmaan virkistysalueyhdistys ei tarjoa jäsenmaksuun suhteutettuna Helsingille sitä hyötyä, jota voimme edellyttää. Näin ollen me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki eroaa Uudenmaan virkistysalueyhdistyksestä."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 20.8.2020 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Maria Jaakkola, yksikön päällikkö: 310 37244
maria.jaakkola(a)hel.fi
Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Tuomas Lahti, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 20520
tuomas.lahti(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Helsingin kaupungin erottava Uudenmaan virkistysalueyhdistyksestä, Meri Otto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano